

ODDZIAŁ POZNANSKI

EDWARD CZARNECKI

PRÓBY ZAPOBIEGANIA ODCZYŃOM PO PRZETACZANIU OBCOGATUNKOWEJ KRWI*

Z Zakładu Fizjologii Człowieka Akademii Medycznej w Poznaniu
Kierownik: prof. dr E. Czarnecki

Jednorazowe dożylnie wstrzyknięcie obcogatunkowego białka w odpowiedniej dawce wywołuje u zwierząt (psy, króliki, morskie świnki) burzliwą reakcję wstrząsową w formie gwałtownego spadku ciśnienia tętniczego, wymiotów, oddawania kału i zamroczenia u psów, zaburzeń oddechowych, a często i zejścia śmiertelnego u świnek morskich, zaburzeń w małym krążeniu u królików.

Wykazali to m. in. *Schmidt-Mühlheim* po wstrzyknięciu psom peptonu *Witte'a*, *Modrakowski* albumoz i peptonów, *Czarnecki* — osocza krwi ludzkiej.

Wszyscy autorzy zgodnie podają identyczny zespół objawów wstrząsowych występujących po wprowadzeniu różnego rodzaju obcogatunkowego białka.

Obcogatunkowa krew, np. krew zwierząt, przetaczana zwierzętom innego gatunku wywołuje zmiany analogiczne do tych, które były opisane przy użyciu obcogatunkowego białka.

Te charakterystyczne zmiany wykazał również autor używając do przetaczania psom krwi, pochodzącej od krów albo świń. Po szybkim dożylnym wstrzyknięciu 2—5 ml krwi na kg wagi zwierzęcia (psa) w stanie uśpienia, bądź bez uśpienia występował szereg objawów wstrząsowych w postaci gwałtownego spadku ciśnienia tętniczego, wymiotów, oddawania kału, zamroczenia itp.

Ponieważ stwierdzone objawy, jak przypuszcza autor, mogły być wywołane wyzwalającą się po wstrzyknięciu większej dawki obcogatunkowego białka histaminą, autor w następnej serii doświadczeń, z myślą zapobiegania objawom wstrząsowym, wstrzykiwał przed transfuzją obcogatunkowej krwi preparat antihistaminowy — antistynę.

Doświadczenia na psach, uśpionych chloralozą, wykazały, że o ile obcogatunkowa krew w dawce 2 ml na kg wagi zwierzęcia wywołuje w kilka-

---

* Przedstawione na zebraniu naukowym w dn. 17. XII. 1953 r.

dziesiąt sekund po wstrzyknięciu gwałtowny spadek ciśnienia tętniczego, np. ze 150 mm Hg do 50 mm Hg, to po uprzednim dożylnym wstrzyknięciu antistyny przetaczanie obcogatunkowej krwi w dawce poprzedniej w przeważającej liczbie przypadków nie wpływało na zmianę ciśnienia krwi, które utrzymywało się na poprzednim wyjściowym poziomie.

W innej serii doświadczeń autor stwierdził, że o ile przed wstrzyknięciem obcogatunkowej krwi w ilości wywołującej objawy wstrząsowe podać małą dawkę tejże krwi, np. 5 ml, to następna dawka (2—3 ml na kg), zastosowana po upływie mniejwięcej 30 minut od wprowadzenia małej dawki, nie powoduje zmian w zachowaniu się ciśnienia tętniczego u psów będących w stanie uśpienia.